

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1-50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrtna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

K. Tiefengruber, Maribor:

Resna beseda državnim uslužbencem.

Nič si ne prikrivajmo žalostne resnice, da smo si v celoti sami zakrivali položaj, ki nam trga že leta in leta iz prs obupne klice po odpomoci.

V vseh državah Evrope in tudi izven nje se je moralo državno uslužbenstvo boriti za svoje pravice, ker so vojni viharji razdrli obstoječi red in so si narodi začeli graditi nove državne oblike. In glej, danes uživajo sotrudniki državnih uprav povsodi sadove naporega dela z — borbo za eksistenco.

Tudi mi jih uživamo, samo grenki so ti sadovi, prav nič zadovoljivi; in če primerjamo naš siromašni položaj z onim naših tovarišev v tujini, ne najdemo zlepa podobne mizerije v vrstah državnega uslužbenstva, kakor je žalibog naša.

Nastlali smo si sami naše jasli, in če sedaj tujujemo, nas inozemstvo kvečjemu pomiluje; doma se itak živ krst ne zmeni več za naše jeremijade, ki niso nič drugega ko bridki očitki nad lastno onemoglostjo. Edina in najzanesljivejša opora v boju za izboljšanje gmotnega in moralnega položaja je in ostane državnemu uslužbenstvu samo pametna in moderna organizacija. Istega pripomočka se poslužujejo vsi drugi sloji, zavedajoč se načela, da je v skupnosti moč.

Gotovo tudi mi nismo držali rok križem; sedem let že kličemo tovariše na okope, ravno tako dolgo ustvarjamo združitev državnega uslužbenstva cele države; po časopisih in shodih odmeva naš klic po pravici; neštete resolucije, interpelacije, intervencije in podobne akcije so posute po trnjevi poti našega organizacijskega življenja! Toda vse pada na nerodovita tla, in niti upanja ni, da doživimo mi ali naši potomci boljših časov v državni službi, če nam ne zasluga spoznanje, da smo jo v zasnovitvi našega društvenega življenja že od začetka temeljito zavozili.

Pridno so sicer poganjale posamezne organizacije že od preobrata sem; v vsaki upravni stroki so se osnovala društva, ali do vzajemnega dela v skupni akciji, ki bi obsegala celokupno državno uslužbenstvo, še do danes ni prišlo.

Da spoznavamo naše organizatorične napake, proučiti je treba društveno ustrojstvo tujih držav z enakimi ali vsaj podobnimi okoliščinami. Kaj kmalu bomo našli bistveno razliko med našim takozvanim »Savezom« in tujimi organizacijami, ki obstoji v brezpogojni društveni disciplini in v upravni neodvisnosti. Obeh pri nas ni zaslediti; in v tej pomanjkljivosti leži neuspeh našega dela.

Nedavno je interveniral delegat zveze državnih uradnikov francoske republike pri generalnem direktorju poštne uprave radi

očividne krivice, ki se je zgodila izvestni skupini uslužbenstva v tem resortu; izrečno je zahteval takojšnjo odpravo grajanih nedostatkov. Dotično poročilo drastično opisuje nastop društvenega funkcionarja, ki je krepko udaril s pestjo na ministrovo mizo, ko se je minister obotavljal, ustreči upravičeni zahtevi. Seveda mu gospod minister ni ponudil črne kave in cigaret, tudi mu ni stiskal pri slovesu roke, pač pa je brzojavno ukrenil, da se zahtevi zadovolji.

Zveza francoskih državnih nastavlencev ima za seboj solidarno vse osebe iz državne službe in njih zastopniki se lahko ponosno opirajo na skupno voljo ogromne množice, ki predstavlja krepko falango, kadar preti od delodajalca kaka nevarnost tudi pojedini članu. — Takih in enakih primerov stanovske zaščite prinašajo sodobna poročila inozemskih časopisov kar celo vrsto. Pogum za odločen nastop društvenih predstavnikov pa jim daje njih osebna neodvisnost in pa disciplina za njimi stoječih strnjenih vrst celokupnega članstva.

Bog ne daj, da bi priporočal našemu Savezu omenjeni drastičen nastop. Vendar bi pa možato zagovarjanje naših pravic v dostojni obliki in na merodajnem mestu vse drugače zaleгло, če bi nas vezala solidarnost po vzgladu tujine. —

Pred približno enim letom je priobčil »Naš Glas« vzoren načrt za preorientacijo našega društvenega ustrojstva po modernih demokratskih načelih. Načrt je bil zasnovan na široki podlagi samopomoči. Poziv je našel dosti hvalevrednega odmeva, ali siromaki, kakoršni smo že, nismo našli gmotne podpore za potrebno propagando. Odločili smo se za staro taktiko, ki jo naše strokovne organizacije z vnmom in dosledno izvajajo; prirejajo se shodi, sklicujejo zborovanja, ankete, ožje in širše seje, delegacije obiskujejo merodajne osebe, ki so brez izjeme vsi jako prijazni — za neprijaznost itak nimajo povoda — sestavljajo in predlagajo se resolucije, dovršeni slovstveni umotvori; da je učinek večji, se včasih te stvari opravijo brzojavno. Vse te akcije se pa še podpirajo s članki, ki označajo javnosti mizerno stanje državnega uslužbenstva v pretresljivih slikah.

Ministri in poslanci ne štedijo z obljubami, zatrjuje se nam vsestranska naklonjenost, posebno še, če kaže politična situacija, da se je treba malo pobrigati za razpoložnje volilcev; tudi občinstvo celo nas pomiluje, (mogoče, da nas delavstvo zasmeljuje) itd. Potem pa zavlada zopet tišina. Vse to se ponavlja mesec za mesecem, leto za letom, mi pa ostajamo tam, kjer smo bili — v mizeriji, žalosti in v obupu. Dalje tako ne sme!

Tovariši, vzemite v roke dotično številko »Našega Glasa« od lanskela leta in pogledite se v vsebino načrta! Priznali boste, da je načrt prav dobro izvedljiv.

Nabiralna akcija bi nas stala kot za začetek, recimo 5000 Din. Toliko pa gotovo zmorejo naše strokovne organizacije.

Potem pa stopimo pred celokupno uslužbenstvo s primernim oklicem. En milijon rabimo za glavnico; za ta znesek zberemo 10 tisoč izjav, s katerimi se udeleženci zavežejo, da vplačajo po 100 Din v društveni fond v trenutku, ko je število 10.000 doseženo. —

Tovariši! Politični barometer kaže pri nas nove volitve. Zopet se nudi prilika, da vzamemo v lastne roke usodo državnega nameščenstva, da poverimo zastopnikom iz naših vrst naše mandate, možem našega kova, ki pa ne ponujajo svojih vrlin na javnih shodih v kričeh besedah, kakor kramar svoje blago.

(Objavljamo ta oklic, kakor nam je bil poslan, s pozivom, da se oglasi še kdo od g. tovarišev. Izredno nas pa veseli, da moremo zabeležiti odjek na članke o »uradniških komorah ali zbornicah«, ki jih je objavljala lanskoleto v našem listu g. dr. Stegenšek. Ti članki zaslužijo zbog svoje tehtnosti in veleaktualnega jedra največje pozornosti. Nikakor ne gre, da bi se jih odklanjalo kot »Zukunfts-klänge«. Gosp. avtor je kot priznan organizator in strokovnjak smelo pokazal na rak-rano naših organizacij, zapisal pa hkrati tudi radikalen recept, kako bi se rano izrezalo in kako bi se usmerilo pota naših organizacij na bolj zdrave in solidnejše temelje. Nujno bi bilo priporočati, da se dr. Stegenškov načrt o uradniških zbornicah pretrese tudi na letošnjem obč. zboru Gl. Saveza. — Ur.)

Uradništvo Nemčije.

Kakor povzamemo iz nemških uradniških glasil, je večina uradništva Nemčije združenih v Zvezi (Deutscher Beamtenbund), ki šteje brez upokojencev okroglo 1 milijon članov. Socijalistično orijentiranih je poleg tega v svojem Bundu 300.000 članov; vse druge organizacije so le drobci in imajo neznatno število članov. Priznati se mora, da je cepljenje zelo malenkostno, še posebno pa je treba poudarjati, da so združene v Zvezi tudi krajevne organizacije občinskih, okrožnih in provincijalnih nameščencev. Umljivo je, da je bila združitev nameščencev z deloma nasprotujočimi si interesi spojena z ogromnimi težavami; šlo je pa vendar. In tako se lahko trdi, da je združila vse nameščence stanovska zavest brez kakršnekoli politične primesi in zaveze. Združitev je bila olajšana po čl. 130 weimarske ustave — dela parlamenta vseh strank, skupščine najbolj čistega kova, ki pravi: **Uradništvo je služabnik vseh in vsega in ne kakšne stranke.** Vsakemu uradniku je garantirana prostost v političnem prepričanju; smejo se tudi udruževati (koalicijska pravica). Poslednji odstavek so izrabljali v svrhu udruženja monarhisti. Kar se pa tiče političnega prepričanja, stoje vsi odgovorni stran-

karski voditelji strogo na ustavnem stališču, kar ni baš lastnost strankarjev po ostalih državah!

Vse ogromno delo nemškega Beamtenbunda opravlja v lastni hiši velika pisarna, ki ima 50 nameščencev, katerim načeljuje pet glavnih strokovnih vodij (organizatorično delo, gospodarstvo, plače, pravno zastopstvo, časnikarski oddelek, prosveta). Predsednik Bunda je letos učitelj Flügel.

Prejemki nemškega uradništva so urejeni enotno za vse javne nameščence; dele se tudi po krajevnih razredih s sistemom družinskih doklad. Plače so skoro 3 krat večje kot v avstrijski republiki in ima profesor okroglo 600 zlatih mark na mesec ali 8000 Din po naši. Nemci po pravici lahko trdijo. Povsod je dobro, toda doma je najboljši! Mi pa? — Č.

Ivan Škarja, drž. svetnik.

Načelne odločbe iz občin sej Državnega sveta.

(Konec.)

Pri razvrstavanju vračunava se prejšnja samoupravna služba onim, katerim se je ta služba že po prejšnjih zakonih pri prestopu v državno službo računala za državno službo (čl. 241, 242 v zvezi s specialnimi zakoni). Razen tega tudi onim, ki so prešli v državno službo iz službe v bivših deželnih in mestnih avtonomijah. **Mestno avtonomijo** imajo samo ona mesta, katera po zakonih vrše **posle državne upravne oblasti prve stopnje**. Druga samoupravna služba se ne računa za državno službo. Ta sklep se ne tiče službe v versko-prosvetni avtonomiji.

V disciplinskem postopku ima tožitelj pravico do pritožbe proti odločbi upravnega sodišča, po kateri se uslužbenec ne stavlja pod disciplinsko sodišče.

Do gornjih odločb v plenarnih sejah Državnega sveta, obveznih za vse njegove oddelke, je prišlo po predpisanem postopku vsled protivnih sodb posameznih oddelkov Drž. sveta v konkretnih slučajih.

Proč s temo!

Javni nameščenci smo zašli v hude zagate.

Da se nam slabo godi in da se z nami tako postopa, smo sami krivi. Že pod Avstrijo smo molčali in delali samo to, kar nam je veleval stan. Morali smo si misliti, da je že itak dovolj strank in svetovnih naziranj; čemu naj bi še mi prilivali olja na ogenj strasti. Pogrešno! Kdo je bolj poklican, da bistri pojme!

Arhit. Ivan Zupan.

O gradnji združnih kolonij.

(Odgovor na članek: »Kako bi zidal jaz«.)

Problem gradnje malih stanovanjskih hiš je danes vsled trajne stanovanjske bede posebno aktualen, vsled težkih gospodarskih razmer pa vsestransko težaven; to ne samo v socialnem in higijenskem, temveč tudi v tehničnem in ekonomskem oziru. Pri njegovem reševanju je treba poleg splošnih razmer podrobno upoštevati tudi vse lokalne okolnosti in prilike. Treba je pri vsaki realizaciji premagati obsežno vrsto skrajno težavnih ovir, zato se pri tem ne more ozirati na pavšalne napade neinformiranih posameznikov, posebno pa onih, ki vsled pomanjkanja uvidevnosti smatrajo za umestno, da iznašajo svoja neosnovana razmotrivanja pred javnost.

Iz tega razloga ta članek nikakor ni zamišljen kot odgovor na podlistek g. Fr. Rojca v 10. številki »Našega Glasa«, pod naslovom »Kako bi zidal jaz«, v katerem pisec sicer priznava, da mu niso znane približne okolnosti, še manj seveda notranja razdelitev kritiziranih hišic vrtnih kolonij »Stan in Doma«, pa vendar v polnih štirih stolpcih kritikuje zasnovo te kolonije — temveč je pisan za vse

Med nami so možje obširnega obzorja. Gotovo nam je težko gledati, kako po nadvladi koprneči politiki naš narod zavajajo. Sama politika, ki ne sloni na znanstveni in moralni podlagi, je ničeva. Zagrabimo za pero, pojdemo med ljudstvo in okrajamo šarlatane! Narodu povejmo resnico! Ko prisije njemu solnce, smemo upati tudi mi na boljše čase.

Smo li res v svobodni državi, kjer sme vsak državljan označiti svoje mnenje? Ne! Naj le poizkuša učitelj v šoli z resnico na dan, ali pa kaplan na prižnici — gorje jima! Svetovni nazori so ostali isti in iste stranke ribarijo v motnem kakor pred vojno. Narod se peha v temi za oderuhe, goljufe in roparje. Vrzimo se na podrobno delo; porabimo vsako priliko, da se narod prebudi, da se otrese pijavk, zavajalcev in drugih elementov slične baže. V naših vrstah je dovolj latentnih sil, zato rečem: **Ven z lučjo, da prisije dan ubogemu narodu!**

Občni zbor „Hranilnega in posojilnega konzorcija“ v Ljubljani, dne 10. aprila t. l.

Predsednik g. Ivan Podgornik odpravi obnavzočnosti 32 zadrugarjev občni zbor. Pozdravi navzoče, konstatira sklepčnost ter poda splošno sliko uspešnosti poslovanja zadrug v pretečenem poslovnem letu. Na to imenuje zapisničarjem gg. Vinkota Pavčiča in Franceta Širca.

I. točka: Poročevalec g. Ivan Rostan poda na podlagi letnega računa za l. 1925 izčrpano poročilo o poslovanju zadrug v pretečenem poslovnem letu. (To poročilo prinašamo posebej.)

Ob sklepu svojega poročila predlaga, da se čisti dobiček per 15.108 Din 98 p razdeli tako-le:

- 1.) skladu za obrestovanje deležev . . . 1056.53
- 2.) propagandnemu skladu . . . 2400.—
- 3.) tiskovnemu skladu . . . 522.01
- 4.) Ivana Rostana skladu . . . 2950.—
- 5.) rezervnemu skladu za izgube . . . 8180.44

skupaj . . . Din 15.108.98

Predlog se soglasno sprejme.

II. točka: G. Fran Uršič, kot predsednik nadzorstva poroča, da se je nadzorstvo udeleževalo vseh odborovih sej in se prepričalo, da se je vršila uprava in poslovanje po zakonitih predpisih in v smislu sklepov občnih zborov. Tudi se je med letom skontrolirala blagajna in so se pregledale knjige in dokumenti. Pregledal se je letni račun, primerjal s knjigami in spoznal pravičnost predlaga, da se dá upravnemu odboru absolutorij, funkcionarjem pa izreče zahvala.

Soglasno sprejeto.

III. točka: Predlog proračuna. Poročevalec g. Magolič poroča, da je upravni odbor v skupni seji z nadzorstvom vsestransko premočrtil gnot-

ni položaj zadrug in ugotovil potrebščine zadrug za upravno l. 1926 v iznosu Din 98.400.— ki se bodo krile s predvidenimi

dohodki per . . . 110.400.—

ako da bo tvoril presežek po . . . Din 12.000.—

čisti dobiček tekočega leta.

Predlog proračuna se sprejme s pridržkom, stavljenim od g. Josipa Pevca, da naj se deleži za leto 1926 obrestujejo v okviru fiktivne možnosti t. j. dovoljenega zneska iz čistega dobička leta 1925 per . . . Din 1056.53

ter dotacije tega proračuna part. III.

poz. I. . . 4500.—

Skupaj . . . Din 2556.53

IV. točka: V smislu čl. 31 zadr. pravil se na predlog predsednika a) določi najvišje število deležev kakor doslej, t. j. ena desetina naprošenega kredita; b) določi, da se sprejemanju posojil in hranilnih vlog za pomnožitev prometa ne stavijo meje; glede najvišjega zneska, od katerega se smejo dovoljevati posojila posameznim zadrugnikom pa določi znesek netto 15.000 Din; c) dotedanja 11% obrestna mera za posojila se odobri in se prepušča uvidevnosti upravnega odbora, da naj to obrestno mero pridržki tudi za naprej, ali pa jo po možnosti tudi zniža. Isto velja tudi glede upravnih prispevkov. Prav tako se odobri obrestna mera za hranilne vloge, ki je bila do 3000 Din 6%, do 6000 Din 7%, in preko 6000 Din 8%. Tudi glede obrestovanja hranilnih vlog in vlog v tekočem računu, kakor tudi odpovednih rokov se prepušča odločitve upravnemu odboru; d) razpoložljiva glavica naj se naloži pri Zvezi slov. zadrug v Ljubljani.

V. točka: Dopolnilne volitve. Z vzklikom se za nadaljna tri leta vnovič izvolijo: a) v upravni odbor: Magolič Srečko, Potočnik Alojzij, Rostan Ivan in Martinšek Fran, dočim se na mesto odstopivšega odbornika Velčana Finka, ki mu poteče funkcijska doba šele koncem leta 1927, izvoli na njegovo mesto za isto dobo g. Josip Pevce; b) kot njih namestniki za dobo enega leta pa: Paternoster Milan, Širca Franc, Milavec Jernej; c) kot namestniki nadzorstva: Szillich Karl in Potočnik Alojzij.

Imenovan izjavljajo, da izvolitev sprejmejo.

VI. točka: Slučajnosti. Posebnih predlogov ni.

Sklene se, da tajnik konzorcija v najkrajšem času stopi osebno v stik z mariborskimi krogi javnih nameščencev, da prouči tamkajšnje razmere in sondira teren za eventualno poglabitev in razširjenje delokroga konzorcija v mariborski oblasti.

Letno poročilo.

(Poroča član upravnega odbora Ivan Rostan).

V svojem poročilu na lanskem občnem zboru sem naglašal, da leže težkoče napredku našega konzorcija edino v nedostatkosti likvidnih sredstev. Fatalna razlika med našo zadrugo in drugimi lokalnimi denarnimi institucijami je pač ta, da imajo slednje toliko odvisnih denarnih sredstev, da jih ob vladajoči stagnaciji vsakršnega gospodarskega

one interesente, ki se za praktično reševanje stanovanjske krize resno zanimajo.

Ker tehnična rešitev kolonije »Stan in Doma«, v dosedaj objavljenih člankih o delovanju te agilne zadrug še ni bila nikjer omenjena, zato naj mi bo ob tej priliki dovoljeno, navesti nekaj važnih podatkov, iz katerih bo razvidna vzročna zveza med velikostjo, obliko in floristo zasnovo hišic te dozorevajoče kolonije.

Po spretni rešitvi denarnega vprašanja s strani načelstva je bila prva naloga, nakupljeno zemljišče ob Tržaški cesti kolikor mogoče ekonomično in racionalno izrabiti. Pri tem je bilo upoštevati v naslednjem označene okolnosti.

Stavbena oblast je priporočala prilagoditi zgradbe geološkim razmeram stavbišča in projektirati le visokopritlične hiše.

Zadrugniki pa, ki so pri celi akciji najbolj zainteresirani, so želeli, da vsebuje celotni projekt hišice najmanj 3 sobe, kabinet, kuhinjo, shrambo, kopalnico, pralnico, čistilno ložo, kletne prostore in podstrešje. Zasnova florista naj nudi obenem tudi možnost delne dovršitve stavbe z najpotrebnejšimi stanovanjskimi prostori in najmanjšimi stroški; pri zboljšanju gnotnega položaja gradbenega gospodarja pa

možnost dovršitve ostalih prostorov brez sprememb že izvršenih gradbenih del. Radi racionalnejšega zidanja naj se združijo vse želje zadrugnikov v tri tipe.

Da se ustreže zahtevi po najboljši izrabi zemljišča, se je moralo stavbišče v izmeri od približno 26.000 kv. m sparcelirati v razmerna majhne parcele, kar je bilo izvedljivo le s spremembo regulacijskega načrta. S tem se ni samo znižala kupnina za posamezno stavbišče, temveč so se tudi zmanjšali relativni stroški posameznega posetnika za predpisano cestno ograjo in hodnik.

Kot posledica malih parcel pa nastane nujnost, namestiti po programu zahtevane stanovanjske prostore na **minimalno zazidano ploskev**, v tem slučaju 60, 70 in 80 kv. m. Če se upošteva omenjena okolnost in se ozira na priporočilo gradnje samo visokopritličnih hišic, tedaj je glede namestitve predpisanih prostorov možna le ena rešitev in sicer, izrabiti večino podstrešja v stanovanjske nameštene.

Z ozirom na boljšo možnost event. oddaje zgornjih prostorov podnajemnikom, so želeli zadrugniki v teh sobah neodrezane stene. Na podlagi te predpostavke je bila konstrukcija strme strehe že sama posebi dana, posebno

pokreta s pridom niti ne morejo placirati; pri nas pa je narobe.

Vendar je tudi v tem oziru led prebit. Iz nadaljnjega poročila boste razvideli, da se mi je posrečilo pritegniti v interesni krog konsorcija vedno več donosnih virov in dvigniti promet preteklega upravnega leta skoro za sto odstotkov.

Uvidel sem, da tudi še tako spretno organizirana agitacija pri nas ne zaleže, dokler našim stanovskim organizacijam s smotrenim, vzgojnim, podrobnim delom ne odpremo oči in pridobimo njih zaupanje in sodelništvo.

Zato sem se že takoj s početka lanskega leta vrzel na propagando združne misli na ta način, da sem tekom leta priredil celo serijo predavanj. Obiskal sem ponajveč večje in vplivnejše organizacije in njih zveze vseh vrst nameščenec. Učiteljski zbor obrtne šole, nižje poštne uslužbenke, policijske uslužbenke, Osrednjo Zvezo, več železniških organizacij, uradniško menzo itd.; sklical sem gospodarsko anketo vseh zvez organizacij javnih nameščenec v Sloveniji, navezal pa tudi stike s posameznimi vplivnejšimi javnimi osebami in voditelji, tako, da sem seznanil vsjo širšo javnost s težnjami in stremljenji naše zadruge v korist javnih nameščenec. Zamislil sem tudi idejo varčevanja med javnimi nameščenici in že pričel z delno organizacijo tako zvane male štednje pri nekaterih uradih. V teku leta pa upam izvesti organizacijo po celi Sloveniji. Rapidno narašča zanimanje za naš konsorcij v sekcijah na Štajerskem. Pred kratkim sta prišla dva zaupnika iz Maribora s prošnjo, da konsorcij ondi ustanovi svojo podružnico.

Stvar je vredna razmišljanja. Treba bo iti rja pogledat, da se sondira teren. Saj je pritisk na konsorcij umeven, vedno večji. Gospodarski položaj javnih nameščenec je mizeren. Tudi v drugih državah niso ravno bogve kako postlani na rožicah, mislim pa, da javnega nameščenca nikjer ne mečejo na tako nesocialen način na cesto, ko pri nas. Treba bo započeti kako akcijo v večjem stilu, da se dobi velik kapital v svrhu razdolžitve celokupnih javnih nameščenec, ki se čim bolj pogreza v splošno pauperizacijo in so se tudi zadnje nade na izplačilo »razlik« razblinile v nič.

Iz navedenega sledi, da se je za napredek zadruge vse podvzelo in mislilo na vse, karkoli bi utegnilo narediti jo popularnim. Eden sam, pa tudi odbor sam vsega ne zmore, ampak solidarna bi naj bila z nami vsa celokupna masa, ki nosi ime javnega nameščenca. Neutajljivi napredek zadruge najbolj pade v oči, ako primerjamo uspehe leta 1924 z uspehi leta 1925 na eni strani, ter uspehe obeh z že znanim učinkom prvega tromesečja tekočega upravnega leta, ki ne samo, da ne zaostaja za uspehi prejšnjih let, nego jih

bo po vsej priliki še daleko nadkoril in to pri vseh najmarkantnejših bilančnih postavkah, ki jih naj tu povrsti naštejemo:

I. Promet, ki je znašal 1. 1924 Din 1.466.090 je poskočil leta 1925 na » 2.699.352 se je torej dvignil za Din 1.233.262 ali za približno 100 odstotkov.

II. Članov je bilo koncem leta 1924 . . . 395 tekom leta 1925 jih je priraslo » 107 odpadlo » 29 torej je bilo koncem leta 1925 » 473 ali za 78 več ko v prejšnjem letu. V prvem tromesečju je priraslo novih članov 44, odpadlo pa 17, tako, da jih imamo danes že nad 500 — konec tega leta pa gotovo 600.

III. Deleži so znašali koncem leta 1924 Din 87.962 Na novo se je vplačalo » 50.211 izplačalo oziroma obračunalo » 3.810 Stanje koncem leta 1925 Din 134.363 Njih čisti porast: 52 odstotkov.

IV prvem tromesečju letos pa jih je priraslo za 18.000 Din, tako, da je točasno stanje deležev: 152.000 Din, kar znači vsekakor precej jako potenco našemu ugledu in kreditu.

V smislu člena 10. novih združnih pravil se smejo deleži tudi obrestovati. V ta namen je upravni odbor konsorcija v svoji bilančni seji dne 6. aprila 1926 sklenil, da kreira tozaštevni sklad in postavi zanj v proračun za tekoče upravno leto znesek Din 1500, iz čistega dobička za leto 1925 pa namenil Din 1056.53, tako, da bo znašal za letos Din 2556.53 ter se bodo iz tega sklada honorirali deleži združnikov počenši s 1. januarjem 1. 1926 analogno kakor hranilne vloge. Ker se deleži odplačujejo ponajveč s posojili vred, se bo via facti znižala tudi obrestina mera za posojila, kar bo ugodno vplivalo na razpoloženje članstvu.

IV. Hranilne vloge: Stanje leta 1924 Din 66.064 tekom leta 1925 jih je priraslo . . . » 234.278 izplačalo se jih je » 37.057 Stanje koncem 1. 1925 je bilo . . . Din 272.933 torej za 206.869 več od 1. 1924.

V prvem tromesečju letos znaša čisti prirastek na hranilnih vlogah 107.201 Din, tako da imamo danes hranilnih vlog: Din 380.134.

Obrestna mera za hranilne vloge je bila v letu 1925 v smislu sklepa lanskega obč. zbora ta-le: za vloge do 3000 — 6% — od 3000—6000 Din 7% in od 6000 Din dalje 8%.

Živahen napredek obeh navedenih postavk — deležev in hranilnih vlog, ki tvorita skoro izključno našo obratno glavnicu, se seveda najizrazitejše pokaže v gibanju.

V. Posojila članom:

Stanje posojil je znašalo koncem leta 1924 Din 384.384 Tekom leta 1925 je bilo na novo izplačanih » 714.406 vrnilo se jih je » 419.114 torej je bilo koncem leta 1925 ne-

povrnjenega posojila Din 679.676 V prvem tromesečju letos se je na novo izplačalo » 155.439 vrnilo se je » 155.439

je torej njih tačasno stanje Din 810.664

Če bo šlo v tem razmerju dalje, bo imel konsorcij še pred koncem tega leta nad en milijon dinarjev placiranega denarja v posojilih javnim nameščencem.

VI. Čisti dobiček 1. 1925 znaša Din 15.108,98 in je za 8436,22 Din večji od čistega dobička iz 1. 1924.

(Ker upam, da sem v glavnem dovelj nazorno podal sliko o poslovanju naše zadruge v preteklem letu, si dovoljujem ob koncu tega poročila postaviti predlog, da naj se čisti dobiček razdeli takole:

1. Rezervnemu zakladu za izgube Din 8180,44
2. Tiskovnemu skladu » 522,01
3. Propagandnemu skladu » 2400,—
4. Skladu za izplačevanje deležnih obresti » 1056,58
5. Ivana Rostana skladu za zaščito udov in sirot javn. nameščenec » 2950,—

Skupaj Din 15.108,98

Vestnik.

Redna glavna skupščina Saveza nabavljalnih združ se vrši letos v Beogradu dne 23. maja. Na seji upravnega odbora dne 8. marca se je sklenilo, da se imenuje Glavna zadruga državnih službenika za štednjo i kredit, ki se imenuje »Opšta činovniška kreditna zadruga«, katere pravila prinaša Činovn. Glasnik od 1. aprila 1926. Ustanavljale se bodo tudi pokrajinske zadruge. Za Slovenijo bi bila taka zadruga nepotrebna, ker imamo že svoj, izvršno delujoči Hranilni in posojilni konsorcij.

Državni nameščenici in gostiščina. (Po čl. 127 uradniškega zakona so državni uslužbenci oproščeni plačevanja vseh državnih in samoupravnih doklad. Kljub temu so državni nameščenici do sedaj plačevali na pr. gostiščino po naših mestih, kar je v očistem nasprotju z uradniškim zakonom. Centralna komisija za izvrševanje zakona o civilnih in državnih uradnikih je odločila, da je z ozirom na določilo čl. 127. uradniškega zakona nedopustno, pobirati od državnih nameščenecv gostiščino. S tem odpade drž. uradnikom v nekaterih mestih precejšnje breme. Hišnih lastnikov ta odločba v nobenem oziru ne zadene, ker oni od najemnikov gostiščino samo poberejo in jo izročijo občinskim upravam, pač pa se zmanjšajo dohodki občin.

To posnemamo iz novin. (Priporočiti moramo, da razpis ministrstva pravde, ki tolmači uradniški zakon, ne imenuje nikjer dobesedno »gostiščine«, pač pa najemniški »filar«, menda »Zinskreuzer«. V Ljubljani bode treba sprožiti to vprašanje in ga tudi razčistiti. Zaenkrat je gostiščina, že zapadla ob odmeri obč. davščin za leto 1925 in 1926. Letos morajo hišni lastniki nanovo fatinirati hišno najmarino za leti 1925 in 1926. Gostiščina se bo- de odmerila v letu 1927 — in tedaj mora nastopiti Osred. zveza, da se od najemnin drž. nameščenecv ne bo- de odmerila gostiščina. Umiljivo, da bodo občine zvišale procent gostiščine za ostalo najemnino, ki jo plačujejo najemniki-privatniki. Še prej pa se bo- de mestna občina pritožila na Drž. svet, o tem ni dvoma.

Drugi kraji, drugi ljudje, druge šege.

Prijatelji, ki je potoval po Angleškem, se ni mogel načuditi državljanski zavednosti, solidnosti in aljdnosti Angležev. Na nekem trgu v Londonu je spomenik junakom, padlim v vojski, na spomeniku je državna zastava; vsak Anglež, ki gre mimo spomenika, se spoštljivo odkrije. — Vse zabave, tudi plesne, končajo točno ob pol 1. uri, godba zasvira narodno himno, vsi, gospodje in dame, stoje poslušajo himno in se potem razidejo brez odlaganja. — Najbolj pa se je moj prijatelj začudil na kolodvoru, ko je kupil vožni listek in odšel denar zanj; uradnik je prevzel denar in mu dal listek z ljubeznivim: »Thank You! (Hvala Vam!)

(Pripovedoval sem to svojim znancem. Eden od njih se oglasi: »Pri nas je drugače! On je

Tovariši! Prvo četrtletje je poteklo, obnovite takoj naročnino za drugo.

pa še iz razloga, ker ista daje možnost namestive zaželenega kabineta in zračnega podstrešja v slemenskem delu strehe. Pa ne samo to; rešeno je bilo tudi vprašanje event. **poznejše dovršitve hiše v vseh zgornji delih**, t. j. dveh sob s pritlikinami in kabineta in zreduciranja začetnih investicij na minimum, za slučaj izčrpanja denarnih sredstev.

Rešitev celega vprašanja na ta način, da se po dve sosednji hišici zgradi strnjeno, je bila s strani združnikov odklonjena in to radi težkoč pri zavarovanju proti požaru, ali pa pri prodaji hiše, radi včasih neprijetne sosesčine itd.

Če bi se hotelo zgraditi hiše z običajno streho, tedaj bi morale biti stene podstrešnih sob na polovico odrezane, ali bi se morale napraviti drage mansarde; vsekako bi pa odpadla podstrešni kabinet in podstrešje. Pri izvedbi neskrčenega programa bi pa rešitev bila mogoča le s povečanjem zazidane ploskve, iz česar bi sledilo **povečanje in podražitev parcel za 20 do 30 odstotkov**, in bi se dalo na istem kompleksu zgraditi le 16 do 17 hišic mesto 23. Pa tudi vsa bremena, ki nastanejo v zvezi s kanalizacijo, napeljavno vodovoda, odstopa zemljišča za ceste, napravo hodnika in ograje in zemljeknjižnega prenosa

bi se morala razdeliti na **manjše število gospodarjev**.

Če izgledajo hišice nekoliko višje kakor morda zaželeno, leži vzrok v zahtevi združnikov po kompletnih kletih kakor tudi v zahtevi mestnega magistrata, da se dvignejo vsled prvotno mokrega terena pritličja za 1,50 m nad terenom.

Iz obrazloženih vzrokov utemeljena oblika ostrešja nikakor ne podraži zidave, ima pa to prednost, da je proti zamakanju najbolj varna. Najmanj je pa upravičena trditev, da so take strehe germanskega izvora, kar dokazuje dejstvo, da so bile take strehe že pred stoletji priljubljene med severnimi Slovani in niso neznane tudi v naših južnih krajih. V ostalem bi se pa, v slučaju potrebe, ne izogibal njih praktični uporabi, najsibodo odkoderkoli.

Iz navedenega je razvidno, da se gradnja malih stanovanj ne da rišiti po receptu, kakoršnega si predstavlja gosp. Rojec, temveč, da je treba upoštevati poleg higijenskih, estetskih in ekonomičnih ozirov vse dosedanje izkušnje na tehničnem polju.

K sklepu bodi še omenjeno, da so združniki radevolje pripravljeni razkazati resnim interesantom notranjost svojih hišic.

prišel na davčni urad, da bi plačal davek za služkinjo. Uradnik mu svetuje, naj plača kar za pol leta naprej, češ, da lahko plačuje tudi mesečno; kajti vsak pristop k davčnemu uradu se smatra za prošnjo, ki se mora kolkovati s 5 dinarji. Če torej mesečno plačuje, mora vsak mesec plačati 5 dinarjev takse. Če plača naenkrat za več mesecev, prihrani si takso za ostale mesece, ker se mu taksa samo enkrat zaračuna.

Na Angleškem dobiš za svoj denar od uradnika vozni listek in še zahvalo. Pri nas pa moraš za plačevanja davka v državno blagajno plačati še posebno takso!

F. V.

Nabiralne pole. Vkljub vsem pozivom ni pravega odziva. Razen že navedenih gospodov sta pridobila g. Rudolf Ahlik v Mariboru štiri in g. Mihael Bobek, tam, ednega novega naročnika. Hvala obema gospodoma! Vse tovariše pa ponovno uljudno prosimo, da store po možnosti vse, da dosežejo nabiralne pole namen, v katerega so poslani!

Precejšnja porcija naše malomarnosti. Pod tem naslovom je ozgibal v zadnji številki popolnoma opravičeno naročnik z dežele naravnost neverjetno brezbriznost javnih nameščencev za njih glasilo. Debelo je gledal oni brhki mladenič, ko ga je vprašal za »Naš Glas«, še bolj debelo pa bo pogledal cenjeni gospod dopisnik, ko bo čital to-le: »Naš Glas« imajo naročen v Ljubljani karvarne: »Central«, »Union«, »Zalaznik« in »Zvezda«, gostilne »Kolovrat« g. Bizil pred Škofijo, »Sokol« g. Joško Hubad pred Škofijo in gostilna »pod

Trančo« g. Olup. Trafiki: Pukl Franja, Rožna ulica 21 in Stiene Ivan, Valvazorjev trg 5. To je vse. Izven Ljubljane pa sploh ni naročen niti eden javnih lokalov. Da smo temu krivi mi sami, o tem ne more biti nobenega dvoma. Na stotine naročnikov bi se lahko pridobilo, če bi tovariši v Ljubljani in po deželi le hoteli. Stalo jih to ne bi nič, le zahtevati treba naše glasilo v vsakem lokalu, kamor zahajate, pa bo takoj drugače. Ravajte se po opetovano objavljenem pozivu uprave. Tovariši! Kupujte svoje potrebščine le pri tiskarjih in obiskujte le lokale, ki inserirajo v »Našem Glasu«. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi. To naj bo vsakemu geslo. — Uprava.

Neprekosljivi so le EXCELLA šivalni stroji

Nedosežni v konstrukciji in materialu.
Izredno nizke cene.

Oglejte si jih pred nakupom!

J. GOREC, Ljubljana

(palača Ljub. kreditne banke.)

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH preservat, fixat in druge potrebščine.

Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil.

Zastopnik

LUD. BARAGA,
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, 1.

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljšo kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenski vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C
najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Razširjajte „Naš Glas“!

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Fran Iglič krojaški atelje
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonialne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata spomladansko in poletno blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste. Na obroke proti garanciji uradov.

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Priporoča se modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 23

Zaloga pohištva in tapetništvo.

1912 ustanovljeno 1912

IVAN PAKIŽ

Ljubljana, Stari trg 20.

Velika zaloga stenskih ur in budilk. Vsakovrstne precizne švicarske žepne ure. Velika izbira zlatnine in srebrnine, juvelov, poročnih prstanov, jedilnega orodja, kakor tudi različnih nastavkov iz china in pravega srebra. Najcenejši nakup!

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna veletrgovina.

Solidno blago.

Nizke cene

Najboljši
šivalni stroji in
kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka
Gritzer in Femiks
za rodbino, obrt
in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v voženju brezplačen. Večletna garancija
Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.